

LLEI 3/2005 DE 20 D'ABRIL, DE PROTECCIÓ DEL MEDI NOCTURN DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 65, de 28 d'abril de 2005)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La llum ha acompanyat a l'home en totes les seves activitats, és sinònim de vida i facilita la comunicació amb l'entorn immediat. La llum ens fa reconèixer els nostres éssers més propers i els nostres espais habituals, però també ens permet descobrir nous indrets i admirar la bellesa en sentit ampli.

Per assolir el manteniment de l'activitat i la vida als nostres espais, cal prolongar la llum molt més enllà de la generositat de la natura. Cal fer-ho sense sorolls ni estridències; amb un pacte entre dia i nit, ciutat i ciutadà, home i natura. Durant els últims anys, s'ha intentat cobrir aquestes necessitats d'una manera molt accelerada, com amb qualsevol transformació intensa i ràpida, hem produït unes conseqüències difícilment previsibles en un inici: el consum energètic elevat a causa de dissenys no ajustats a les necessitats reals; l'emissió de resplendor cap el cel; les enormes quantitats de matèries primeres que requisen a la natura... Entre aquestes cal esmentar la pèrdua de la contemplació del cel estrellat, el qual des de temps immemorial forma part del nostre patrimoni cultural.

A la comunitat autònoma de les Illes Balears, el fet propi de la insularitat, la limitació del territori, la dependència quasi total de l'exterior en recursos energètics i les previsions d'increment del consum de l'energia agreugen encara més aquest problema i, per tant, és necessari conscienciar i mentalitzar la societat balear sobre la importància d'aplicar mesures que permetin reduir els consums energètics mitjançant la sensibilització cap a l'estalvi energètic.

Així, en execució de les competències previstes sobretot, en l'article 11, apartat 7 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, establint mesures addicionals de protecció del medi ambient, i en l'article 10, apartat 3 del mateix text, regulant en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i habitatge, es procedeix a regular les condicions que han de complir les instal·lacions d'enllumenat exterior a la nostra comunitat autònoma.

Aquesta regulació no pot obviar que la configuració de l'arxipèlag facilita que cada una de les illes majors dugui a terme l'ordenació del seu territori de manera autònoma a través de les institucions pròpies, atenent també així els fets diferencials que caracteritzen cada una d'elles, singularment i principal per a Menorca en la seva consideració de Reserva de la Biosfera, per a Mallorca en la Serra de Tramuntana i en l'existència de l'Observatori Astronòmic de Mallorca a Costitx i per a Eivissa i Formentera en els Amunts i en els 48 illots que conformen les Pitiüses. Tampoc no es pot oblidar per a cada illa la diferenciació entre zones turístiques i la resta.

Per tant, aquesta ordenació es fa seguint el principi de màxima proximitat als ciutadans, que com a criteri rector de l'exercici de les competències públiques a

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica ([BOIB núm. 27, de 2 de març de 2019](#)).

l'àmbit de les Illes Balears, implica, dins el procés actual de redistribució dels camps d'actuació dels ens administratius, i en concordança amb les prescripcions de l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia i de la Llei 8/2000, dels consells insulars, l'atribució als consells insulars de la funció reglamentària externa, l'executiva i la gestió en la matèria regulada en aquesta llei i, en concret, atesa la forta implicació de diversos preceptes envers l'ordenació territorial, matèria en la qual l'elaboració i aprovació dels plans territorials insulars ja ha estat traspassada als consells insulars mitjançant la Llei 2/2001, s'ha considerat oportú fer possible que, en absència de desenvolupament reglamentari, siguin els esmentats plans territorials insulars els que desenvolupin els referits preceptes.

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

És objecte d'aquesta llei la regulació de les instal·lacions i els aparells d'enllumenament exterior i interior, pel que fa a la contaminació lumínica que poden produir i a la seva eficiència energètica. Es tracta d'establir les condicions que han de complir les noves instal·lacions d'enllumenat exterior, tant públiques com privades, situades a la comunitat autònoma de les Illes Balears, així com les mesures correctores a aplicar a les instal·lacions existents inadequades, amb la finalitat de millorar la protecció del medi ambient mitjançant un ús eficient i racional de l'energia que consumeixen i la reducció de la brillantor lluminosa nocturna, sense perjudici de la seguretat que ha de proporcionar l'enllumenat als vianants, vehicles i propietats.

Article 2. Finalitats

Aquesta llei té com a finalitats:

- a) Mantenir el màxim possible les condicions naturals de les hores nocturnes, en benefici de la fauna, de la flora i dels ecosistemes en general.
- b) Promoure l'eficiència energètica dels enllumenats exteriors i interiors mitjançant l'estalvi d'energia, sens minva de la seguretat.
- c) Evitar la intrusió lumínica en l'entorn domèstic i, en tot cas, minimitzar-ne les molèsties i les perjudicis.
- d) Prevenir i corregir els efectes de la contaminació lumínica en la visió del cel.

Article 3. Exempcions d'aplicació

1. Estan exempts del compliment de les obligacions fixades per la present llei, en els supòsits i amb l'abast que sigui fixat per via reglamentària:

- a) Els aeroports i ports d'interès general de l'Estat i les instal·lacions ferroviàries.
- b) Les instal·lacions de les forces i els cossos de seguretat i les instal·lacions de caràcter militar.
- c) Els vehicles a motor.
- d) En general, les infraestructures la il·luminació de les quals estigui regulada per normes destinades a garantir la seguretat de la ciutadania.

2. No obstant això, en els casos d'exempció el Govern de les Illes Balears o, en el seu cas, els consells insulars promouran, mitjançant convenis de col·laboració amb els

organismes responsables, la consecució del major nombre possible de les finalitats de la present llei que siguin compatibles amb l'activitat dels referits àmbits.

3. S'exclou de l'àmbit d'aplicació de la present llei la llum produïda per combustió en el marc d'una activitat sotmesa a autorització administrativa o a altres formes de control administratiu si no té finalitat d'il·luminació.

Article 4. Definicions

1. Als efectes d'aquesta llei, s'aplicaran els conceptes recollits, en cada moment, en el Vocabulari Electrònic Internacional elaborat per la Comissió Internacional de la Il·luminació, en la part relativa a la luminotècnia.

2. També als efectes d'aquesta llei, i quant a l'ús a què és destinat l'enllumenat, s'entén per:

- a) Enllumenat exterior viari: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles.
- b) Enllumenat exterior per a vianants: el de les superfícies destinades al pas de persones.
- c) Enllumenat exterior viari i per a vianants: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles i al pas de persones.
- d) Enllumenat exterior ornamental: el de les superfícies enllumenades amb objectius estètics.
- e) Enllumenat exterior industrial: el de les superfícies destinades a una activitat industrial.
- f) Enllumenat exterior comercial i publicitari: el de les superfícies destinades a una activitat comercial o publicitària.
- g) Enllumenat exterior esportiu i recreatiu: el de les superfícies destinades a una activitat esportiva o recreativa.
- h) Enllumenat exterior de seguretat: el de les superfícies que cal vigilar i controlar.
- i) Enllumenat exterior d'edificis: el de les superfícies que, tot i formar part d'una finca de propietat privada, són externes a les edificacions.
- j) Enllumenat exterior d'equipaments: el de les superfícies que, tot i formar part d'un equipament, públic o privat, són externes a les edificacions.

CAPÍTOL II RÈGIM REGULADOR DELS ENLLUMENATS

Article 5. Zonificació

1. Per a l'aplicació d'aquesta llei, el territori s'ha de dividir en zones, en funció de la vulnerabilitat a la contaminació lumínica.

2. La divisió del territori en zones s'ha d'establir per via reglamentària i s'ha d'ajustar a la zonificació següent:

- a) Zona E1: àrees incloses a la Llei 1/1991, d'espais naturals o a àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció especial, per raó de llurs característiques naturals o de llur valor astronòmic especial, en les quals només es pot admetre una brillantor mínima.
- b) Zona E2: àrees incloses en àmbits territorials que només admeten una brillantor reduïda.
- c) Zona E3: àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana.

- d) Zona E4: àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta.
- e) Punts de referència: punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial incloses en la E1, per a cadascun dels quals cal establir una regulació específica en funció de la distància a què es trobin de l'àrea en qüestió.

3. Els ajuntaments poden establir una zonificació pròpia en llur terme municipal, sempre que no disminueixi el nivell de protecció aprovat en virtut de l'apartat 2, llevat que hi concorrin causes justificades, d'acord amb el que sigui regulat per reglament.

Article 6. Limitacions i prohibicions

1. El flux d'hemisferi superior instal·lat aplicable a zones establertes en virtut de l'article 5 s'ha de regular per via reglamentària, per a cadascun dels usos especificats per l'article 4.2 i per a qualsevol altre ús que sigui determinat per reglament.

2. Els nivells màxims de llum per a cadascun dels usos especificats per l'article 4.2 s'han d'establir per via reglamentària, tenint en compte les recomanacions internacionals, amb mecanismes que en permetin l'adequació en cas de modificació de les esmentades recomanacions.

3. Els projectes d'instal·lació d'enllumenats que hagin de funcionar en horari nocturn han d'anar acompanyats d'una memòria que en justifiqui la necessitat.

4. Els nivells màxims de llum establerts en virtut de l'apartat 2 també són aplicables als enllumenats interiors, si produeixen intrusió lumínica cap a l'exterior.

5. Es prohibeixen:

- a) Les lluminàries amb un flux d'hemisferi superior que superi el 25% de l'emès, llevat d'il·luminacions d'un interès especial, d'acord amb el determinat per via reglamentària.
- b) Les fonts de llum que, mitjançant projectors convencionals o làsers, emetin per damunt del pla horitzontal, llevat que il·luminin elements d'un especial interès històric, d'acord amb el que sigui determinat per via reglamentària.
- c) Els artefactes i dispositius aeris de publicitat nocturna.
- d) L'enllumenament de grans extensions de platja o de costa, excepte per raons de seguretat, en cas d'emergència o en els casos que sigui determinat per via reglamentària, en atenció als usos de l'enllumenat.
- e) L'enllumenament d'instal·lacions a manca de la memòria justificativa que exigeix l'apartat 3.

Article 7. Característiques de les instal·lacions i els aparells d'enllumenament

1. Les instal·lacions i els aparells d'enllumenament s'han de dissenyar i instal·lar de manera que es previngui la contaminació lumínica i s'afavoreixi l'estalvi, l'ús adequat i l'aprofitament de l'energia, i han de comptar amb els components necessaris per a aquest fi.

2. S'han d'establir per via reglamentària les prescripcions aplicables als aparells d'enllumenament, en funció, si escau, de les zones establertes d'acord amb l'article 5 i dels nivells màxims fixats d'acord amb l'article 6, especialment pel que fa a:

- a) La inclinació i la direcció dels llums, les característiques del tancament i la necessitat d'apantallar-los per evitar valors excessius de flux d'hemisferi superior instal·lat, d'enllumenament o d'intrusió lumínica.
- b) El tipus de làmpades que cal utilitzar o d'ús preferent.

- c) Els sistemes de regulació del flux lluminós en horaris d'enllumenat restringit, si s'escau.

3. Els aparells d'enllumenament exterior que, de conformitat amb el que disposen els apartats 1 i 2, compleixen els requisits exigits pel que fa als components, el disseny, la instal·lació, l'angle d'implantació respecte a l'horitzontal i l'eficiència energètica, poden acreditar mitjançant un distintiu homologat llur qualitat per evitar la contaminació lumínica i estalviar energia.

4. S'han d'adoptar els programes de manteniment necessaris per a la conservació permanent de les característiques de les instal·lacions i els aparells d'enllumenament.

5. D'acord amb criteris d'estalvi energètic, s'ha de prioritzar en els enllumenats exteriors la utilització preferent de làmpades de vapor de sodi d'alta pressió (VSAP) i de baixa pressió (VSBP).

Aquestes làmpades han de substituir les làmpades de vapor de mercuri en els processos de renovació de la l'enllumenat públic, que han de tendir a la reducció de la potència instal·lada.

Article 8. Característiques fotomètriques dels paviments

1. Sempre que les característiques constructives, composició i sistema d'execució resultin idonis respecte a la textura, resistència a l'esllavissament, drenatge de la superfície, etcètera, a les calçades de les vies de trànsit es recomana utilitzar paviments les característiques i propietats reflectants dels quals resultin adequades per a les instal·lacions d'enllumenat públic.

2. En conseqüència, sempre que resulti factible, a les calçades de les vies de trànsit es recomana implantar paviments amb un coeficient de luminància mitjà o grau de lluminositat el més elevat possible i amb factor especular que sigui baix.

Article 9. Règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat

1. Durant les hores d'absència de llum natural, s'han d'encendre tan sols les instal·lacions l'emissió de les quals estigui relacionada amb els següents motius:

- a) Per raons de seguretat.
- b) Per il·luminar carrers, camins, vials, llocs de pas i, mentre siguin destinades a aquest ús, zones d'equipament i d'aparcament.
- c) Per a usos comercials, industrials, agrícoles, esportius o recreatius, durant el temps d'activitat.
- d) Per altres motius justificats, que s'han de determinar per via reglamentària i s'han d'haver especificat a la memòria justificativa que exigeix l'article 6.3.

2. L'enllumenat de carrers i vials es reduirà, per disminució del flux emès per les fonts de llum, a determinades hores de la nit en les que l'activitat ciutadana i la intensitat del trànsit disminueixen sensiblement.

3. Els ajuntaments han de regular un règim propi d'enllumenat per als esdeveniments nocturns singulars, festius, ferials, esportius o culturals a l'aire lliure, que ha de compatibilitzar la prevenció de la contaminació lumínica i l'estalvi energètic amb les necessitats derivades dels esdeveniments esmentats.

4. Els criteris generals del règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat exterior s'han de regular per via reglamentària. La regulació ha de tenir en compte les especificitats a què fan referència els apartats 1, 2 i 3 i ha de fixar els condicionants

aplicables a la il·luminació en horari d'il·luminació restringida de monuments o d'altres elements o zones d'un interès cultural, històric o turístic especial.

5. El que estableix el present article també és aplicable als enllumenats interiors, tant als de propietat pública com als de propietat privada, si produeixen intrusió lumínica cap a l'exterior.

CAPÍTOL III

ACTUACIONS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 10. Obligacions de les administracions públiques

Les administracions públiques, en l'àmbit de llurs competències, compliran i faran complir el següent:

- a) Els enllumenats distribuiran la llum de la manera més efectiva, eficient i menys contaminant i utilitzaran la quantitat mínima de llum per satisfer els criteris d'enllumenament.
- b) Els llums utilitzats seran tancats o apantallats, d'acord amb el que estableixen els articles 6 i 7.
- c) Els enllumenats exteriors que s'instal·lin preferentment tindran acreditada llur qualitat per evitar la contaminació lumínica i estalviar energia, d'acord amb el que estableix l'article 7.3 i la mantindran al llarg del temps de la seva vida útil.
- d) Els components dels enllumenats s'ajustaran adequadament a les característiques dels usos i de la zona enllumenada i emetran preferentment en la zona de l'espectre visible de longitud d'ona llarga.
- e) Els enllumenats de carrers i vials reduiran el flux a les hores en què l'activitat de la ciutat i la intensitat de trànsit disminueix sensiblement, sense que per això es menystingui la seguretat.
- f) Els enllumenats estaran connectats només quan calgui, mitjançant temporitzadors, si escau.
- g) Els enllumenats es mantindran apagats en horari d'enllumenat restringit, quan no siguin necessaris.
- h) Les instal·lacions i els aparells d'enllumenament seran sotmesos al manteniment adequat per a la conservació permanent de llurs característiques.

Article 11. Règim d'intervenció de l'Administració

1. Les característiques dels enllumenats exteriors, ajustades a les disposicions d'aquesta llei i de la normativa que la desenvolupi, s'han de fer constar en els projectes tècnics en base als quals es fa la sol·licitud d'aprovació de projectes i instruments urbanístics o llicències d'obra.

2. El que estableix l'apartat 1 també és aplicable als enllumenats interiors, si produeixen intrusió lumínica a l'exterior.

Article 12. Criteris per a la contractació administrativa

1. Les administracions públiques han d'incloure en els plecs de clàusules administratives d'obres, de serveis i de subministraments els requisits que ha de complir necessàriament l'enllumenat exterior per ajustar-se als criteris de prevenció i correcció de la contaminació lumínica establerts per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupi.

2. El distintiu homologat a què es refereix l'article 7.3 per als aparells d'enllumenament acredita que compleixen els requisits fixats per l'apartat 1 als efectes de la contractació administrativa.

3. Les construccions, les instal·lacions i els habitatges que requereixen enllumenament en horari d'enllumenat restringit han de presentar a l'administració pública competent una memòria que en justifiqui la necessitat. En tot cas, el projecte d'enllumenat s'ha d'ajustar al màxim als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica.

Article 13. Construccions finançades amb fons públics

Els projectes d'enllumenat exterior en construccions, instal·lacions i habitatges finançats amb fons públics s'han d'ajustar necessàriament als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica que estableix aquesta llei.

CAPÍTOL IV DESENVOLUPAMENT REGLAMENTARI

Article 14

1. Correspon als consells insulars adoptar, en el marc de les seves competències, les disposicions reglamentàries necessàries per al desenvolupament i l'eficàcia d'aquesta llei.

2. En l'exercici de les competències atribuïdes per aquesta llei, els consells insulars han d'ajustar el seu funcionament al règim jurídic derivat de la Llei de consells insulars i de la legislació sectorial que hi sigui aplicable.

3. Les facultats incloses a l'apartat 1 d'aquest article les ha d'exercir el ple del consell insular.

4. Els consells insulars disposen de potestat reglamentària per regular l'organització administrativa inherent a les funcions objecte d'aquesta llei.

CAPÍTOL V RÈGIM ECONÒMIC

Article 15. Fons econòmic

1. Es crea el Fons per a la protecció del medi contra la contaminació lumínica, que es nodreix dels recursos següents:

- a) L'import dels ingressos provinents de les sancions imposades per les administracions públiques en aplicació d'aquesta llei.
- b) Les aportacions i els ajuts atorgats per particulars, per empreses i institucions públiques o privades i per administracions públiques.
- c) Les aportacions dels pressuposts de les institucions competents necessàries per garantir el compliment dels objectius d'aquesta llei.

2. La recaptació del Fons creat per l'apartat 1 s'afecta a la concessió d'ajuts i subvencions destinats a la implantació de les mesures establertes per aquesta llei i per la normativa que la desplegui a les instal·lacions existents inadequades.

Article 16. Règim d'ajuts

1. S'han d'establir línies d'ajuts específics per promoure l'adaptació dels enllumenats exteriors existents inadequats a les prescripcions d'aquesta llei.

2. Per a l'atorgament dels ajuts a què es refereix l'apartat 1, és criteri preferent el fet que l'enllumenat sigui dins una zona E1 o un punt de referència.

3. Les sol·licituds que es formulin per rebre els ajuts a què es refereix l'apartat 1 s'han de presentar acompanyades del projecte tècnic de la modificació de la instal·lació que inclogui el pressupost corresponent, amb valoració individualitzada de l'amortització de cada instal·lació.

CAPÍTOL VI RÈGIM SANCIONADOR I POTESTAT D'INSPECCIÓ I DE CONTROL

Article 17. Infraccions sancionables

Constitueixen infracció administrativa les accions i les omissions que contravenen les obligacions que estableix aquesta llei, d'acord amb la tipificació i la gradació que estableix l'article 18.

Article 18. Tipificació²

1. Són infraccions lleus les accions o les omissions següents:

- a) Vulnerar fins a dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- b) Excedir fins un 20% el flux d'hemisferi superior que es determini per reglament.
- c) Infringir per acció o per omissió qualsevol altra determinació d'aquesta llei o de la reglamentació que la desplegui, llevat que s'incorri en una infracció greu o molt greu.
- d) Instal·lar llums o fonts de llum contravenint el que disposa l'article 6.5.a) i b) d'aquesta llei.

2. Són infraccions greus les accions o les omissions següents:

- a) Vulnerar per més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- b) Excedir més d'un 20% el flux d'hemisferi superior que es determini per reglament.
- c) Instal·lar aparells d'enllumenat que no compleixin els requisits establerts per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupi.
- d) Dur a terme una modificació de l'enllumenat exterior que n'alteri la intensitat, l'espectre o el flux d'hemisferi superior instal·lat, de manera que deixin de complir les prescripcions d'aquesta llei o de la normativa que la desenvolupi.
- e) Cometre en una zona E1 una infracció tipificada com a lleu per a altres zones de protecció, o en aquelles que així es determinin reglamentàriament.
- f) Obstruir l'activitat de control o d'inspecció de l'administració.
- g) Cometre dues o més infraccions lleus en el termini d'un any.
- h) Utilitzar fonts de llum que no compleixin les especificacions que es desenvolupin reglamentàriament.
- i) Superar els valors d'intensitat lumínica cap a àrees (llum intrusa) que es prevegin reglamentàriament.

² Article modificat per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, esmentada en la nota 1.

- j) Incomplir les disposicions relatives a la il·luminació ornamental previstes en el desplegament reglamentari.
- 3. Són infraccions molt greus les accions o omissions següents:
 - a) Cometre una infracció tipificada com a greu, si causa un perjudici important al medi segons la valoració que s'estableixi a nivell reglamentari.
 - b) Cometre en una zona E1 una infracció tipificada com a greu per a altres zones de protecció, o en aquelles que així es determinin reglamentàriament.
 - c) Cometre dues o més infraccions greus en el termini d'un any.

Article 19. Responsabilitat

Són responsables de les infraccions d'aquesta llei les persones físiques i jurídiques que han participat en la comissió del fet infractor.

Article 20. Procediment sancionador

El procediment administratiu aplicable per a la imposició de les sancions fixades per aquesta llei és el que estableix la normativa vigent reguladora del procediment sancionador.

Article 21. Quantia de les sancions

- 1. Les infraccions lleus se sancionen amb multes de 150 a 600 euros.
- 2. Les infraccions greus se sancionen amb multes de 600 a 3.000 euros.
- 3. Les infraccions molt greus se sancionen amb multes de 3.000 a 60.000 euros.

Article 22. Graduació de les sancions

Les sancions es graduen tenint en compte els criteris següents:

- a) La intencionalitat de la persona infractora.
- b) El grau de participació en el fet per títol altre que el d'autor.
- c) La reincidència, si per resolució ferma s'ha declarat la comissió en el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa.

Article 23. Mesures cautelars

1. Si es detecta l'existència d'una actuació contrària a les determinacions d'aquesta llei, l'administració competent ha de requerir l'interessat, amb audiència prèvia, perquè la corregeixi, i ha de fixar un termini a aquest efecte.

2. En el cas que el requeriment a què es refereix l'apartat 1 sigui desatès, l'administració competent pot acordar, per resolució motivada, i amb audiència prèvia de l'interessat, les mesures necessàries per desconectar i, si s'escau, precintar l'enllumenat infractor.

3. Les mesures cautelars determinades per aquest article es poden adoptar simultàniament a l'acord d'incoació del procediment sancionador o en qualsevol moment posterior de la tramitació, i no es poden perllongar per més de tres mesos.

Article 24. Multes coercitives i reparació dels danys

1. Es poden imposar multes coercitives, d'una quantia màxima de 600 euros, i un màxim de tres de consecutives, per constrènyer el compliment de les obligacions derivades de les mesures cautelars o de les resolucions sancionadores que s'han dictat.

2. Si una infracció d'aquesta llei causa un dany a la biodiversitat del medi, el responsable té l'obligació de reparar-lo, i ha de retornar prioritàriament la situació a l'estat originari, previ a l'alteració. Si la reparació no és possible, el responsable de la infracció ha d'indemnitzar pels danys i perjudicis.

3. La imposició de multes coercitives i l'exigència de la reparació del dany o de la indemnització pels danys i perjudicis causats és compatible amb la imposició de les sancions que corresponguin.

Article 25. Potestat sancionadora i òrgans competents

1. La potestat sancionadora per a les infraccions tipificades per aquesta llei correspon a l'administració del consell insular i als ens locals.

2. Els òrgans competents per imposar les sancions fixades per aquesta llei s'han de determinar per reglament.

Article 26. Potestat d'inspecció i control

1. La potestat d'inspecció i control dels enllumenats que puguin ser font de contaminació lumínica correspon al departament de Medi Ambient dels consells insulars i als ajuntaments, i és exercida per personal acreditat al servei de l'administració respectiva, que té la condició d'autoritat, sens perjudici del que estableix la disposició addicional tercera.

2. Els fets constatats en l'acta d'inspecció aixecada pel personal acreditat a què es refereix l'apartat 1 tenen valor probatori, sens perjudici de les proves que puguin aportar els interessats.

3. Les entitats o persones sotmeses a inspecció tenen l'obligació de facilitar al màxim el desenvolupament de les tasques d'inspecció i de control.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Els enllumenats exteriors existents inadequats a l'entrada en vigor d'aquesta llei poden mantenir inalterades llurs condicions tècniques, en els termes que estableix la disposició transitòria primera, però han d'ajustar el règim d'usos horaris al que determinen aquesta llei i la normativa que la desplegui.

Disposició addicional segona

Si posteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta llei es porta a terme una modificació substancial d'un enllumenat exterior que n'afecta la intensitat, l'espectre o el flux d'hemisferi superior instal·lat, s'ha d'ajustar en tot cas a les prescripcions de la llei i de la normativa que la desplegui.

Disposició addicional tercera

El desenvolupament reglamentari d'aquesta llei ha de tenir en compte, d'acord amb els requisits i els principis que la llei estableix, les alteracions de la claror natural causades per l'activitat humana, altres que la instal·lació d'enllumenats, que puguin derivar en formes de contaminació lumínica.

Disposició addicional quarta

Els departaments de Medi Ambient dels consells insulars han de promoure campanyes de difusió i conscienciació ciutadana en relació amb la problemàtica que comporta la contaminació lumínica.

Disposició addicional cinquena

D'acord amb el principi de col·laboració interadministrativa, s'han de promoure convenis de col·laboració entre l'administració del Govern de les Illes Balears, els consells insulars i l'administració local, i també, si escau, l'Administració General de l'Estat, en vista a l'impuls i la implantació de les mesures que regula aquesta llei.

Disposició addicional sisena

1. En el termini de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'ha de regular i constituir una comissió de prevenció i correcció de la contaminació lumínica, amb la participació dels diversos sectors implicats, amb la funció d'impulsar i promoure l'aplicació d'aquesta llei i qualsevol altra que li sigui atribuïda.

2. El desplegament reglamentari d'aquesta llei s'ha d'efectuar en el termini de nou mesos a partir de la constitució de la comissió a què es refereix l'apartat 1.

Disposició addicional setena

Es faculta els consells insulars per actualitzar mitjançant els actes o les normes oportunes les multes fixades per aquesta llei, d'acord amb les variacions de l'índex de preus al consum.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Els enllumenats exteriors existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'adaptar a les prescripcions de la llei i de la normativa que la desplegui en el termini que siguin fixats per via reglamentària, que en cap cas no poden ultrapassar el període de vuit anys, comptadors de la dita entrada en vigor, i que s'han de determinar atenent, entre d'altres, els criteris següents:

- a) Els usos de l'enllumenat.
- b) La classificació de la zona en què s'emplaça l'enllumenat.
- c) Els perjudicis que causa l'enllumenat per al medi o per a la ciutadania.
- d) La magnitud de les reformes que s'hagin de dur a terme.
- e) L'eficiència energètica de l'enllumenat.
- f) Els costos econòmics de l'adaptació.

Disposició transitòria segona

El Govern de les Illes Balears i els consells insulars, per mitjà del règim d'ajuts regulat per l'article 17 i dels altres mecanismes pressupostaris, han de col·laborar amb els ajuntaments per garantir l'adaptació dels enllumenats públics dels termes municipals respectius a les prescripcions d'aquesta llei.

Disposició transitòria tercera

El desenvolupament reglamentari de les prescripcions regulades als articles 5, 6, 7 i 8 podrà ser realitzat pels plans territorials insulars de cada illa, en absència de les disposicions reglamentàries assenyalades a l'article 14.

Disposició transitòria quarta

Mentre no s'aprovi el reglament que desenvolupi la present llei, els ajuntaments, mitjançant ordenança, podran regular els criteris d'eficiència energètica i contaminació lumínica dins el seu àmbit territorial, d'acord amb els principis que es recullen a aquesta llei.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta llei entrarà en vigor el dia següent d'haver estat publicada al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.